

วิเคราะห์พฤติกรรมการใช้ยาบ้าของนักเรียน นักศึกษาในเขตภาคใต้ของประเทศไทย

An Analysis of Yaa-Ba Use Behavior of Students in the Southern Region of Thailand

อาทิ ครูศากยวงศ์^{*}
Ati Kusagayavong

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้ยาบ้าของนักเรียน นักศึกษาในเขตภาคใต้ของประเทศไทย และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การใช้ยาบ้าของนักเรียนนักศึกษาในเขตภาคใต้ของประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงสำรวจและเชิงคุณภาพ ประชากรตัวอย่างเป็นนักเรียนนักศึกษาที่ศึกษาเล่าเรียนอยู่ช่วงปีการศึกษา 2543 ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นถึงระดับอุดมศึกษา เก็บข้อมูลโดยวิธีพบปะบังเอิญ ได้ประชากรตัวอย่างทั้งสิ้น 3,442 ตัวอย่าง จาก 43 สถานศึกษาใน 14 จังหวัดภาคใต้ของประเทศไทย เป็นตัวแทนการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมืออยู่ที่ 0.6817 สถิติที่ใช้วิจัยประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าไคส์แควล์

พฤติกรรมการใช้ยาบ้าของนักเรียนนักศึกษาในเขตภาคใต้ของประเทศไทย จากการศึกษาพบว่า นักเรียนนักศึกษาเคยใช้ยาบ้าแต่เลิกแล้ว คิดเป็นร้อยละ 10.2 และปัจจุบันนักเรียนนักศึกษายังคงใช้ยาบ้าอยู่ร้อยละ 4.0 โดยปริมาณการใช้ยาบ้าส่วนใหญ่ ใช้ยาบ้าครั้งละ 1 เม็ดต่อวัน พฤติกรรมการใช้ยาบ้าส่วนใหญ่ใช้วิธีสูดไฟแล้วสูดดม รองลงมาใช้รับประทานเหมือนยาทั่วไป และผสมในเครื่องดื่มหรือแอลกอฮอล์ ตลอดจนการฉีดเข้าเส้นเลือด สาเหตุที่

* อาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ทำให้นักเรียนนักศึกษามีพฤติกรรมใช้ยาบ้าเกิดจากการอยากทดลอง รองลงมาเกิดจากเพื่อนชักชวน เพื่อคลายความเครียด ผิดหวังปัญหาด้านความรัก ต้องการให้เกิดความขยัน อ่านหนังสือได้นาน ต้องการลืมเรื่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเอง ขาดความอบอุ่น ต้องการเข้ากับเพื่อนให้ได้ ใช้ลดความอ้วน และใช้เป็นที่พักทางใจเพื่อความทันสมัย แหล่งซื้อยาบ้าที่นักเรียนนักศึกษาสามารถหาซื้อได้นั้น ส่วนใหญ่หาซื้อได้จากเพื่อนหรือวัยรุ่น รองลงมาหาซื้อได้จากสถาบันเท่งช่วงกลางคืน และหาซื้อได้จากภายในสถานศึกษา ร้อยละ 18.8

พิจารณาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ยาบ้าของนักเรียนนักศึกษาในเขตภาคใต้ของประเทศไทยพบว่า เพศชายมีส่วนร่วมการใช้ยาบ้าสูงกว่าเพศหญิง อายุและระดับการศึกษาที่สูงขึ้นมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมลดการใช้ยาบ้าของนักเรียนนักศึกษา ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาบ้าที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้ยาบ้าของนักเรียนนักศึกษา พบว่า นักเรียนนักศึกษาที่ยังใช้ยาบ้าอยู่ในปัจจุบัน ส่วนใหญ่ยังมีความเข้าใจที่ผิด ต้องได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วน ในด้านการเสพแล้วทำให้เกิดความขยัน ด้านการเสพแล้วทำให้ลดความอ้วนได้ ด้านการเสพแล้วทำให้ตาสว่าง ไม่่วงนอน ด้านเสพแล้วทำให้แก้โรคได้เหมือนยาทั่วไปและไม่ใช้ยาเสพติด ด้านเสพแล้วไม่มีโทษเหมือนเฮโรอีน ด้านการเสพแล้วทำให้ร่างกายไม่ทรุดโทรม ด้านการเสพแล้วไม่ทำให้ประสาทหลอน ด้านการเสพแล้วไม่ทำให้เกิดอุบัติเหตุหรือไปก่ออาชญากรรม ด้านการเสพแล้วไม่ทำให้ตนเองและครอบครัวเดือดร้อน และด้านการเสพแล้วไม่ทำให้มีโทษแต่ประการใดต่อร่างกาย และจากนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ถือว่านักเรียนนักศึกษาที่เสพยาบ้า นั้น เป็นเพียง ผู้ป่วย มิใช่ผู้กระทำความผิดแต่ประการใด มีผลทำให้นักเรียนนักศึกษาเห็นด้วยกับนโยบายดังกล่าวถึงร้อยละ 18.6 ประเด็นนี้มีผลให้นักเรียนนักศึกษายาบ้ากันมากขึ้นที่สำคัญการที่นักเรียนนักศึกษายังคงหาซื้อยาบ้าได้จากภายในสถานศึกษานั้นเป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นว่า โครงการโรงเรียนสีขาวของกระทรวงศึกษาธิการที่จัดทำขึ้นนั้น ได้ผลเพียงระดับหนึ่งเท่านั้นเอง เนื่องจากพฤติกรรมเสพยาบ้าของนักเรียนนักศึกษาในเขตภาคใต้ของประเทศไทยมีส่วนร่วมลดลงเพียงเล็กน้อย

Abstract

The objectives of this survey research were to study the amphetamine use behavior of students in the southern region of Thailand and to study factors having a relationship with the amphetamine use behavior of students in the southern region. In the qualitative research, the sample population were students attending school in the academic year of 2000 from lower secondary education to higher education level. The data were collected by accident sampling method. A total of 3,442 samples were obtained from 43 educational institutions in 14 southern provinces of Thailand, representing the tool reliability test at 0.6817. The descriptive statistics—percentage, average and $\bar{X}$ —were used to analyze the data.

The study of the amphetamine use behavior of students in the southern region revealed that students who once use amphetamines and no longer take it constituted 10.2 per cent, and those currently still using amphetamine, 4.0 percent, whose amphetamine use quantity was in most cases 1 pill per time per day. The amphetamine use behavior was in most cases singing the drug and then inhale it, followed, by taking it as medicine, by mixing it in a beverage or alcohol as well as by intravenous injection. The reasons for the students to use amphetamines was a desire to try, followed by being persuaded by friends, using it to relieve stress, being disappointed in love, wanting to prevent drowsiness thus being able to study for a long time, wanting to forget what happened to oneself, lacking warmness, wanting to be in harmony with their peers, using it to reduce obesity and using it to show their modernness. The students mostly bought amphetamines from friends from entertainment places at nighttime, and from within their educational institutions (18.8 per cent).

One factor found to have a relationship with the amphetamine use behavior of students in the southern region was sex. It was found that the male sex had a higher amphetamine use proportion than the female. Also, age and education had influence on the students' amphetamine use behavior. Regarding knowledge and understanding about amphetamines, it was found that the majority of the students still using amphetamine had misconcepts about the drug. That is, they thought that it would help them to become diligent and to become slender. Some used it as awakening substance and as general medicine, thinking that it is not as harmful as heroin. Another misconception is that it can keep the body fit. Others are that it is not hallucinatory, that it does not give rise to an accident or crime, that it causes no trouble for oneself and one's family, and that using it does no bodily harm. According to the policy of the Ministry of Education, amphetamine using students are merely patients and not offenders, and about 18.6 per cent of the students agreeing to the said policy, resulting in a growing number of students using amphetamines. Importantly, the fact that students can still buy amphetamines within their educational institutions indicates that the White School Project of the Ministry of Education is successful only to a small extent, since the amphetamine use of students in the southern region has only slightly declined.

ความสำคัญของปัญหาที่ทำการวิจัย

สภาพสังคมปัจจุบันที่ถดถอยผู้คนต่างวุ่นวายอยู่กับการแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้น ส่งผลให้เยาวชน โดยเฉพาะ นักเรียนนักศึกษา ซึ่งเป็น กำลังสำคัญของประเทศในอนาคตขาดการแนะนำ ขาดการชักจูงไปใน ทางที่ดี นักเรียนจึงหันไปใช้เวลาว่างในทางที่เสื่อมเสีย และมีจำนวนไม่ น้อยที่หันมาใช้ยาเสพติดเป็นที่พึ่งทางใจทดแทนสิ่งที่ขาดหายไป

ยาบ้าเป็นสารเสพติดประเภทแอมเฟตามีนที่แพร่หลายอย่าง มากในสังคมปัจจุบัน การแพร่ระบาดของยาบ้าดูจะเป็นภัยร้ายแรงที่สุด

ในประวัติศาสตร์สังคมไทย เพราะผู้ค้ายาบ้ามุ่งเจาะกลุ่มนักเรียน นักศึกษาโดยตรง ดังนั้น ปัญหาการแพร่ระบาดของยาบ้าในปัจจุบันจึง น่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง จากสถิติผู้ติดยาเสพติดทั่วประเทศ มีจำนวนกว่า 5 ล้านคน พบว่า ในจำนวนนี้เป็นนักเรียนนักศึกษากว่า 500,000 คน ซึ่งเป็นตัวเลขที่น่าตกใจ และในอนาคตคาดว่าจะมีจำนวนผู้ติดยาเสพติด เพิ่มขึ้น อันเนื่องมาจากความเครียดและภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำ นอกจากนี้ อาจมีคนตกงานหันมาหารายได้จากการค้ายาบ้ามากขึ้น ส่งผลให้การแพร่ระบาดของยาบ้ายิ่งเพิ่มมากขึ้นไปอีก ขณะนี้ราคาของยาบ้าจาก เม็ดละ 100-120 บาท ได้ลดลงเหลือประมาณเม็ดละ 40-60 บาท จึงเป็นอีกประเด็นหนึ่งที่ทำให้มีการแพร่ระบาดของยาบ้าเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องจากราคาไม่แพงและหาซื้อได้ง่าย

นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งรับผิดชอบดูแลสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด ยอมรับว่า ปัญหายาเสพติดในภาคใต้มีความรุนแรงมากขึ้น และการแพร่ระบาดของยาบ้าได้ขยายตัวไปยังกลุ่มต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในสถานศึกษา ขณะที่นายสมศักดิ์ ปรีศานันท์กุล รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ตรวจเยี่ยมสถานพินิจช่วงที่ผ่านมาพบว่า เป็นที่น่าสังเวชอย่างยิ่ง เนื่องจากเด็กส่วนใหญ่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาบ้า ถึงร้อยละ 90 นอกจากนี้ นายพลากร สุวรรณรัฐ ผู้อำนวยการ ศอ.บต. ระบุถึงตัวเลขผู้ติดยาเสพติดใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จากจำนวน ประชากรกว่า 5 ล้านคน แยกเป็น เยาวชนกว่า 80,000 คนขึ้นไป ส่วนใหญ่ติดยาเสพติดประเภทยาบ้า เฮโรอีน ยาอี ยาเลิฟ และจังหวัดที่มีการแพร่ระบาดน่าเป็นห่วงอย่างยิ่งคือ จังหวัดนราธิวาส

วันนี้ยาบ้าได้กระโดดข้ามรั้วสถานศึกษาแล้วอย่างเงียบเชียบ แต่ทว่ามีความรุนแรง ซ้ำพเจ้าในฐานะเป็นอาจารย์ผู้สอนอยู่ในพื้นที่เขต ภาคใต้ เห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงสนใจที่ศึกษาถึงพฤติ กรรมการใช้ยาบ้าของนักเรียนนักศึกษาในเขตภาคใต้ของประเทศไทย เพื่อจะได้รับทราบข้อเท็จจริง อันจะสามารถนำไปเป็นประโยชน์จากข้อมูล ดังกล่าว ให้คณะรัฐมนตรี ผู้บริหารประเทศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ นำไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย มาตรการการแก้ไขปัญหา การ

สร้างภูมิคุ้มกันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม เพื่อลดพฤติกรรมการใช้ยาบ้า
ของนักเรียน นักศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้ยาบ้าของนักเรียนนักศึกษา
เขตภาคใต้ของประเทศไทยในปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้
ยาบ้าของนักเรียนนักศึกษาในเขตภาคใต้ของประเทศไทย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ยาบ้าของนัก
เรียนนักศึกษาเขตภาคใต้ของประเทศไทยในปัจจุบัน
2. ทราบถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ยาบ้า
ของนักเรียนนักศึกษาเขตภาคใต้ของประเทศไทย
3. เป็นแนวทางแก่คณะรัฐมนตรีและผู้บริหารสูงสุดของแต่ละ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการวางแผนกำหนดนโยบาย และมาตรการการ
ที่เหมาะสม เพื่อรณรงค์ป้องกัน ปราบปราม และลดการใช้ยาบ้าให้ลด
น้อยลงและหมดไปในที่สุด

หน่วยงานที่สามารถนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

กระทรวงศึกษาธิการ ทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงสาธารณสุข
กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม กระทรวงมหาดไทย สำนักงาน
ตำรวจแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
ยาเสพติด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กระทรวงกลาโหม ธนาคาร
แห่งประเทศไทย สำนักงบประมาณ และสำนักนายกรัฐมนตรี สถานพินิจ
กรมราชทัณฑ์ หัวหน้าส่วนราชการ และคณะรัฐมนตรี เป็นต้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะพฤติกรรมการใช้ยาบ้าของนักเรียน นักศึกษาในเขตภาคใต้ของประเทศไทยเท่านั้น โดยสุ่มตัวอย่างจากนักเรียนนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในช่วงปีการศึกษา 2543 ตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นถึงระดับอุดมศึกษา ทั้งของรัฐบาลและเอกชน เท่านั้น

ระเบียบวิธีวิจัย

แบบการวิจัย การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการออกแบบทดสอบจากกลุ่มประชากรที่เป็นนักเรียนนักศึกษา และกำลังศึกษาอยู่ ช่วงปีการศึกษา 2543 ในเขต 14 จังหวัดภาคใต้ของประเทศไทย และจากการรวบรวมเอกสารข้อมูลจากหน่วยงานราชการและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนและวิธีการ

1. ขนาดและกลุ่มตัวอย่าง การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถานศึกษา 3 แห่ง เป็นขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละจังหวัด กล่าวคือ จังหวัดหนึ่งใช้ประชากรตัวอย่างจากสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 3 แห่ง เป็นขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยมีสถานศึกษาทั้งระดับเล็ก ระดับกลาง และระดับใหญ่ ซึ่งตั้งอยู่ในเขตเมืองและนอกเขตเมือง ปรากฏว่า การศึกษาครั้งนี้ใช้สถานศึกษาในเขต 14 จังหวัดภาคใต้ของประเทศไทย ตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นถึงระดับอุดมศึกษา เป็นขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 43 แห่ง ดังปรากฏรายชื่อในภาคผนวก เหตุผลที่ใช้ขนาดและกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีนี้เนื่องจาก แนวคิดของนักเรียนนักศึกษาไม่แตกต่างกันมากนัก อีกทั้งผู้วิจัยทำการเก็บประชากรตัวอย่างในทุกจังหวัดของภาคใต้ ทำให้ผลที่ได้จากการศึกษามีความสมบูรณ์และเที่ยงตรงมากที่สุด

2. การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยเดินทางเก็บข้อมูลด้วยตัวเอง เพื่อทราบปัญหาอุปสรรคอันจะทำให้ผลที่ได้รับจากการศึกษาครั้งนี้มีความสมบูรณ์มากที่สุด ซึ่งเป็นข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยเก็บจากประชากรตัวอย่างนักเรียนนักศึกษาในเขต 14 จังหวัดภาคใต้ของ

ประเทศไทย ด้วยวิธีการพบปะแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จากสถานศึกษา 43 แห่ง แยกเป็น

- 1) เก็บตัวอย่างนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
จำนวน 1,328 ตัวอย่าง
  - 2) เก็บตัวอย่างนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
จำนวน 1,794 ตัวอย่าง
  - 3) เก็บตัวอย่างนักศึกษาระดับอนุปริญญา
หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
จำนวน 349 ตัวอย่าง
  - 4) เก็บตัวอย่างนักศึกษาระดับอุดมศึกษา
จำนวน 185 ตัวอย่าง
- รวมประชากรตัวอย่าง จำนวน 3,656 ตัวอย่าง

นำตัวอย่างทั้งสี่ข้างต้นมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล โดยคัดข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์และไม่ถูกต้องออก จำนวน 214 ตัวอย่าง เช่น เพศ ระบุว่าเพศที่สาม อายุ ระบุว่ามากกว่า 60 ปี ระดับ การศึกษา ระบุว่าเรียนระดับประถม เป็นต้น ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้ใช้ผลทั้งสิ้น จำนวน 3,442 ตัวอย่าง เพื่อการวิจัย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ก. แบบทดสอบเครื่องมือ เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยประยุกต์จากเครื่องมือของคุนธนพัฒน์ ทาพิพัฒน์ ซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ได้แก่ รศ.ดร.สมพงษ์ อรพินท์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และ รศ.ดร.โกเมน จิรัญกุล สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ จากนั้นนำเครื่องมือไปทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนสอาดเผดิมวิทยา จังหวัดชุมพร จำนวน 34 คน ที่มีใช้กลุ่มประชากรตัวอย่าง ปรากฏว่า เมื่อทำการทดสอบแล้ว ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบอยู่ในช่วงระหว่าง 0.6213 ซึ่งไม่เป็นที่น่าพอใจ จึงต้องปรับแบบทดสอบใหม่อีกครั้ง แล้วทำการไปทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นใหม่

จากนักเรียนชั้นเดิม โรงเรียนเดิมของจังหวัดชุมพร จำนวน 23 คน ผลปรากฏว่า ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมืออยู่ที่ 0.6817 จากนั้นจึงนำไปเก็บตัวอย่างจริง โดย ผศ.ราตรี นันทสุนทร ภาควิชาทดสอบและวิจัย สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี เป็นผู้ทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือให้แก่ผู้วิจัย แบบทดสอบดังกล่าวแบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่หนึ่ง เป็นข้อมูลลักษณะทั่วไปและการใช้ยาบ้าของนักเรียนนักศึกษาในเขต 14 จังหวัดภาคใต้ของประเทศไทย ซึ่งเป็นตัวแทนของประชากรตัวอย่าง มีจำนวน 12 ข้อ โดยเป็นแบบปรนัยให้ตอบ

ตอนที่สอง เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการใช้ยาบ้าของนักเรียนนักศึกษาในเขต 14 จังหวัดภาคใต้ของประเทศไทย มีจำนวน 23 ข้อ เป็นแบบปรนัยให้ตอบ

ข. การวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาครั้งนี้ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยประมวลผล แยกเป็น

1) **การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา** (Descriptive Method) เป็นการวิเคราะห์ลักษณะและสภาพทั่วไป พฤติกรรมการใช้ยาบ้า ปริมาณการใช้ยาบ้า วิธีการใช้ยาบ้า สาเหตุที่ต้องหันมาใช้ยาบ้า แหล่งยาบ้าที่นักเรียนนักศึกษาสามารถหาซื้อได้ และความเข้าใจเกี่ยวกับยาบ้า ซึ่งได้จากข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบทดสอบ

2) **การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ** (Quantitative Method) เป็นการวิเคราะห์การเคยใช้ยาบ้า ปริมาณการใช้ยาบ้า วิธีการใช้ยาบ้า สาเหตุที่ทำให้ต้องหันมาใช้ยาบ้า และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาบ้า ของนักเรียนนักศึกษาในเขต 14 จังหวัดภาคใต้ของประเทศไทย

3) **สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์** ใช้สถิติพื้นฐานอธิบาย เพื่อให้ผู้ที่ไม่มีความรู้สถิติมากนัก สามารถอ่านและเข้าใจได้ด้วยตัวเอง แยกเป็น

3.1) ข้อมูลส่วนบุคคลด้านลักษณะทั่วไป การใช้ยาบ้า และความรู้เกี่ยวกับยาบ้า ใช้ค่าร้อยละอธิบาย

3.2) พฤติกรรมการใช้ยาบ้า ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการใช้ยาบ้า การทดสอบ และเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ 0.05 โดยใช้การแจกแจงความถี่ และค่า Chi-Square

ระยะเวลาของการวิจัย

ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2542 - เดือนกรกฎาคม 2543 รวม 13 เดือน

นิยามศัพท์

นักเรียนนักศึกษา หมายถึง นักเรียนนักศึกษาซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในเขตภาคใต้ของประเทศไทย ช่วงปีการศึกษา 2542 ที่ทำการวิจัยทั้งของรัฐบาลและเอกชน ตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ถึงระดับอุดมศึกษา

เขตภาคใต้ของประเทศไทย หมายถึง 14 จังหวัดทางภาคใต้ของประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัดชุมพร ระนอง ภูเก็ต ตรัง สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง กระบี่ พังงา สตูล สงขลา ปัตตานี นราธิวาส และยะลา

ยาบ้า หมายถึง สารเสพติดชนิดหนึ่งประเภทแอมเฟตามีน ที่ออกฤทธิ์ในการกระตุ้นประสาทส่วนกลางโดยตรง เมื่อเสพเข้าไป อาจโดยการรับประทาน เคี้ยว หรือสูดดม ทำให้ความคิดอ่านไม่ผ่องใส ร่างกายไม่มีความเหน็ดเหนื่อยในระยะแรกที่เสพ

พฤติกรรม หมายถึง กิจกรรมทุกชนิดที่มนุษย์กระทำ ไม่ว่าสิ่งนั้นจะสังเกตได้หรือไม่ก็ตาม ซึ่งรวมถึงการแสดงออก การตอบสนอง ปฏิกริยา สติปัญญา เจตคติ แรงจูงใจ และความคิดสร้างสรรค์

พฤติกรรมการใช้ยาบ้า หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้ยาบ้า ซึ่งวัดจากแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ศอ.บต. หมายถึง ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย จังหวัดสงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

บทสรุป

การศึกษาพฤติกรรมการใช้ยาบ้าของนักเรียนนักศึกษาในเขตภาคใต้ของประเทศไทย จากการศึกษาพบว่า ประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 16-20 ปี นับถือศาสนาพุทธและอิสลาม กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ นักเรียนนักศึกษามีพฤติกรรมการเคยใช้ยาบ้า แต่ปัจจุบันเลิกแล้ว คิดเป็นร้อยละ 10.2 ส่วนที่ยังใช้ยาบ้าอยู่ในปัจจุบันมีร้อยละ 4.0 โดยใช้ครั้งละ 1 เม็ดต่อวัน พฤติกรรมการใช้ยาบ้าของนักเรียนนักศึกษาที่นิยมได้แก่ ใช้ไฟลนแล้วสูดดม กินเหมือนยาทั่วไป ผสมในเครื่องดื่มหรือแอลกอฮอล์ และฉีดเข้าเส้นเลือด สาเหตุที่ทำให้นักเรียนนักศึกษาใช้ยาบ้าเกิดจาก อยากรทดลอง เพื่อนชักชวน ใช้คลายความเครียด ผิดหวัง ปัญหารัก ใช้เพื่อจะได้อ่านหนังสือได้นาน ต้องการลืมเรื่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเอง เกิดจากขาดความอบอุ่น ใช้เพื่อต้องการเข้ากับเพื่อนให้ได้ ใช้เพื่อลดความอ้วน ใช้เป็นที่พึ่งทางใจ เพื่อความทันสมัย ทางด้านแหล่งซื้อขายยาบ้าที่นักเรียนนักศึกษาสามารถหาซื้อได้นั้น ส่วนใหญ่หาซื้อได้จากเพื่อน จากวัยรุ่น สถานบันเทิงยามราตรี ซื้อได้จากภายในสถานศึกษา ปัมหลอดหรือปั้มน้ำมัน โรงแรม สถานอาบอบนวด ร้านขายยา ร้านกาแฟ ร้านอาหาร ร้านปะยาง ร้านขายอะไหล่ หาซื้อได้จากสถานที่พักผ่อนตากอากาศหรือชายทะเล ซุปเปอร์มาร์เก็ต ห้างสรรพสินค้า ร้านขายของชำ และหาซื้อได้จากร้านขายพวงมาลัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้ยาบ้าของนักเรียนนักศึกษาในเขตภาคใต้ของประเทศไทย ประกอบด้วย องค์ประกอบด้านบิดามารดา ซึ่งบางครั้งไม่ค่อยมีความเข้าใจในตัวนักเรียนนักศึกษา บางครั้งบิดามารดาจู้จี้มากเกินไป บิดามารดาไม่ค่อยปรารถนาในตัวนักเรียนนักศึกษามากนัก การอยู่ต่อหน้าบิดามารดาแล้วรู้สึกอึดอัด บิดามารดาชอบมองโน้มน้าวร้าย นักเรียนนักศึกษาบางส่วนไม่ค่อยจะนึกถึงความรู้สึกของบิดามารดาเท่าใดนักต่อพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม สถานศึกษาบางครั้งเป็นสถานที่น่าเบื่อ อาจารย์ที่ขบขู่จี้ขี้บ่นทำให้เบื่อการเรียนหนังสือ การที่นักเรียนนักศึกษาต้องอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ของสถานศึกษา การที่นักเรียนนักศึกษาไม่ชอบที่จะถูกบังคับให้อยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ การที่นักเรียน

นักศึกษาเห็นว่าการเสพยาบ้ามิใช่ความผิด บทลงโทษทางกฎหมายของประเทศไทยต่อผู้เสพยาบ้ายังมีได้นำออกมาใช้อย่างจริงจัง บทลงโทษต่อผู้ขายยาบ้าหรือผู้ผลิตยังมีได้ถูกนำมาใช้อย่างจริงจัง ผู้กระทำผิดจากการค้ายาบ้ามักจะรอดพ้นจากการถูกจับกุม นักค้ายาบ้าส่วนใหญ่จะมีผู้มีอิทธิพลหนุนหลัง ทำให้ยากต่อการปราบปราม การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมักไม่เอาใจใส่ปราบปรามอย่างเข้มงวดและจริงจัง การตัดสินคดีเกี่ยวกับยาบ้ามีความล่าช้า อาจารย์หรือผู้บริหารสถานศึกษาไม่ค่อยเข้มงวดเรื่องการลงโทษนักเรียนนักศึกษาที่เสพยาบ้า มั่นใจว่าจะสามารถรอดพ้นจากการถูกจับกุมหรือลงโทษ ตลอดจนจากนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ถือว่านักเรียนนักศึกษาที่เสพยาบ้า นั้น ถือเป็นเพียงผู้ป่วย มิใช่ผู้กระทำผิดแต่ประการใด จึงกล่าวได้ว่า องค์ประกอบข้างต้นล้วนมีอิทธิพล ส่งผลให้นักเรียนนักศึกษาบางส่วน ไม่สามารถอดทนได้ ท้ายที่สุดต้องหันไปพึ่งยาเสพติด ซึ่งสามารถหาได้ง่ายในปัจจุบัน คือยาบ้านั่นเอง

พิจารณาผลการเปรียบเทียบปัจจัยภูมิหลังที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ยาบ้าของนักเรียนนักศึกษาในเขตภาคใต้ของประเทศไทย จากการศึกษาพบว่า นักเรียนนักศึกษาเพศชาย ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการใช้ยาบ้าสูงกว่าเพศหญิง การมีอายุสูงขึ้นมีผลต่อพฤติกรรมการใช้ยาบ้าของนักเรียนนักศึกษา ระดับการศึกษาที่สูงขึ้นมีผลต่อพฤติกรรมการใช้ยาบ้าของนักเรียนนักศึกษา โดยนักศึกษาระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีสัดส่วนการใช้ยาบ้าในปัจจุบันสูงสุด รองลงมาเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ พิจารณาความรู้ความเข้าใจของนักเรียนนักศึกษาที่มองภาพยาบ้าพบว่า ยังมีความเข้าใจผิดในประเด็นด้านเป็นยาที่เสพเข้าไปแล้วจะทำให้เกิดความชยันอดทน จะสามารถใช้ลดความอ้วนได้ จะทำให้ตาสว่างไม่่วงนอน สามารถใช้รักษาโรคได้เหมือนยาทั่วไป ยาบ้าไม่ใช่ยาเสพติด ยาบ้าไม่มีโทษเหมือนเฮโรอีน ไม่ทำให้ร่างกายทรุดโทรม เสพยาบ้าไม่ทำให้ประสาทหลอน ไม่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ หรือไปก่ออาชญากรรม เสพยาบ้า เข้าไปแล้วไม่ทำให้ตนเองและครอบครัวเดือดร้อน และประเด็นเสพยาบ้าแล้วมีคุณสมบัติต่อร่างกายมากกว่ามีโทษ จึงควรได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

อภิปรายผล

1. การศึกษาพฤติกรรมการใช้ยาบ้าของนักเรียนนักศึกษาในเขตภาคใต้ของประเทศไทย มีประเด็นที่น่าสนใจ นั่นคือ การที่นักเรียนนักศึกษายังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษภัยของยาบ้าในทางที่ผิดอยู่หลายประเด็น ดังที่กล่าวข้างต้น

2. นักเรียนนักศึกษาที่นับถือศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่จะคิดว่าการเสพยาบ้าไม่ใช่สิ่งผิด ทำให้มีการใช้ยาเสพติดมากขึ้น

3. นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ให้ถือว่านักเรียนนักศึกษาที่เสพยาบ้านั้นเป็นเพียงผู้ป่วย มิใช่ผู้กระทำความผิด ทำให้นักเรียนนักศึกษาได้ใจ มีพฤติกรรมการใช้ยาบ้ามากขึ้น

4. การศึกษาครั้งนี้พบว่า สอดคล้องกับผลการศึกษาของคุณธนพัฒน์ หาพิพัฒน์ ที่ศึกษาไว้ในปี พ.ศ. 2539 แสดงให้เห็นว่านักเรียนนักศึกษายังคงมีพฤติกรรมการใช้ยาบ้าอยู่ การศึกษาครั้งนี้มีประเด็นที่น่าสนใจคือ นักเรียนนักศึกษายังสามารถหาซื้อยาบ้าได้จากเพื่อนและวัยรุ่น เช่นเดียวกับงานวิจัยของคุณธนพัฒน์ หาพิพัฒนา แต่สัดส่วนการซื้อจากเพื่อนหรือวัยรุ่นลดลง จากร้อยละ 64.8 เหลือเพียงร้อยละ 37.4 แสดงว่า การรณรงค์ดังกล่าวจากหลายหน่วยงานมีส่วนช่วยให้นักเรียนนักศึกษาซื้อยาบ้าจากเพื่อนหรือวัยรุ่นได้ยากขึ้น แต่หันไปซื้อทางอื่นแทน

5. การหาซื้อยาบ้าของนักเรียนนักศึกษาในสถานศึกษานั้น จากการศึกษาของคุณธนพัฒน์ หาพิพัฒน์ พบว่า มีสัดส่วนร้อยละ 26.5 และจากการศึกษาครั้งนี้พบว่า การหาซื้อยาบ้าภายในสถานศึกษายังคงมีอยู่ แต่มีสัดส่วนลดลง กล่าวคือ นักเรียนนักศึกษาหาซื้อยาบ้าได้จากภายในสถานศึกษา ร้อยละ 18.8 ลดลงเพียงเล็กน้อย แสดงให้เห็นว่าโครงการโรงเรียนสีขาวของกระทรวงศึกษาธิการที่จัดทำขึ้นนั้น ได้ผลบ้างในระดับหนึ่ง และจากการสัมภาษณ์อาจารย์ฝ่ายปกครองหลายท่านในสถานศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาบางแห่งทำโครงการเพื่อให้ได้รับรางวัลหรือความดีความชอบ และเมื่อได้รับแล้วก็เลิกปฏิบัติหรือปฏิบัติเพียงเล็กน้อย

ข้อเสนอแนะ

1. จากการเดินทางไปเก็บข้อมูลของผู้วิจัยพบว่า สถานศึกษาบางแห่งยังมีห้องสุขาที่มิดชิด ทำให้สะดวกต่อการมั่วสุมเสพยาบ้า จึงควรทำให้สถานที่ดังกล่าวมีความโปร่ง ไม่มิดชิด และห้องน้ำนักเรียนหญิงควรอยู่ใกล้กับห้องน้ำอาจารย์หรือห้องพักครู

2. งบประมาณที่รัฐบาลจัดสรรแก่หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อการป้องกัน รณรงค์ป้องกัน และปราบปราม ที่ผ่านมายังมีสัดส่วนที่ไม่เหมาะสม ควรได้รับการแก้ไข

3. ควรมีบทกำหนดโทษแก่นักเรียนนักศึกษาที่เสพยาเสพติด โดยเป็นโทษการทำงานแทนการต้องขัง พร้อมกับบำบัดรักษาไปในเวลาเดียวกัน

4. สถานศึกษาควรจัดทำโครงการผู้ปกครองพบปะสถานศึกษา ประจำสัปดาห์ เพื่อเป็นตัวเชื่อม และร่วมมือกันในการป้องกันนักเรียนนักศึกษาหันไปเสพยาเสพติด

5. รัฐบาลควรจัดเจ้าหน้าที่ทหาร ฝ่ายปกครอง สาธารณสุข ตำรวจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้ามาตั้งหน่วยงานในสถานศึกษาทุกแห่ง อันจะทำให้ลดพฤติกรรมการใช้ยาบ้าของนักเรียนนักศึกษาได้เป็นอย่างมาก

6. โครงการโรงเรียนสีขาวควรได้รับการปฏิบัติอย่างจริงจังกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และควรมีการทดลองสุ่มตรวจพฤติกรรมการใช้ยาบ้าของนักเรียนนักศึกษาอย่างจริงจังและเป็นประจำ อีกทั้งต้องลงโทษสถานศึกษาที่มีพฤติกรรมละเลยการปฏิบัติอย่างรุนแรง โดยถือเป็นนโยบายสำคัญที่สถานศึกษาต้องปฏิเสธ

7. เจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องจับกุม ปราบปราม ดำเนินคดีจากผู้ค้ายาบ้า ผู้ผลิตยาบ้าอย่างจริงจังและเด็ดขาด อีกทั้งกฎหมายต้องรุนแรงและมีความรวดเร็ว ไม่ควรมีการลดโทษต่อผู้กระทำความผิด เช่น ดัดสินประหารชีวิต แต่รับสารภาพ เลยอดโทษเหลือจำคุกตลอดชีวิต ยิ่งทำให้ผู้ค้ายาบ้าหรือผู้ผลิตยาบ้าฮึกเหิมได้ใจ มอมเมาเยาวชนของชาติมากขึ้น

8. การศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาประเด็นด้านการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษาเขตภาคใต้ของประเทศไทย เพื่อหาวิธีการลดการติดยาเสพติดของเยาวชนให้ลดลงกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กันยารัตน์ มณีสินธุ์. พฤติกรรมการเสพยาใบกระท่อมของประชากรในเขตปริมณฑล
ด้านเหนือของกรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- กานดา พูลลาภทวี. สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
ลาดกระบัง, 2529.
- เกษม จันทศร. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการต้านทานการเสพยาบ้าของ
นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร-
ศาสตร์, 2541.
- คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, สำนักงาน. กฎหมายและรายละเอียด
เกี่ยวกับสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ที่ใช้ในการผลิตยาเสพติด. กรุงเทพมหานคร:
สำนักนายกรัฐมนตรี, 2539.
- _____ . ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการลดอุปสงค์ในการใช้ยาเสพติด
พ.ศ. 2532 - 2539. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี, 2539.
- _____ . รายงานการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในประเทศไทย
ประจำปีงบประมาณ 2530 - 2540. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายก-
รัฐมนตรี, 2540.
- จิตาภา พวงเพชร. บุคลิกภาพของผู้เสพยาบ้าที่มารับการรักษา ณ ศูนย์บำบัดรักษา
ยาเสพติดภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
2541.

- จิรพันธ์ ไตรทิพจรัส. โครงสร้างทางสังคมของโรงเรียนกับการแพร่ระบาดของยาบ้า กรณีโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2542.
- ช่อฉัตร จรรยา. ความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคจังหวัดยโสธรเกี่ยวกับยาบ้า. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2541.
- ธนวัฒน์ หาพิพัฒน์. พฤติกรรมการใช้ยาบ้าของนักศึกษา กรณีนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมและวิทยาลัยเทคนิคภาคกลาง สังกัดกรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.
- นพพร พานิชสุข. อิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อการใช้ยากระตุ้นประสาทประเภทแอมเฟตามีนของเด็กวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523.
- ไพรัช ทองเกิด. ทักษะคติของกรมกรชุมชนต่อการป้องกันและปราบปรามยาบ้า กรณีชุมชนแออัดในบริเวณท่าเรือคลองเตย. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2541.
- รัฐพล อินทวิชัย. สภาพชีวิตของผู้เสพยาบ้า และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกิดพฤติกรรมการเสพยาบ้า. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สำนักงาน. ญัตติด่วน: ขอให้รัฐบาลเร่งการปราบปรามการแพร่ระบาดของยาบ้า. กรุงเทพมหานคร: รัฐสภา, 2540.
- วิชาการ, กรม. ร่วมใจต้านภัยสารเสพติด. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ, 2540.
- สนธิ สมัครการ และคณะ. พฤติกรรมและทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติดของคนหนุ่มสาวไทย. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2530.
- สังคม ตัดโส. พฤติกรรมการเสพยาเสพติดให้โทษประเภท 1 (ยาบ้า) ศึกษาจากผู้ต้องขังในทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหิดล, 2541.
- โส พัฒนสระคู. ปัญหาการติดยาเสพติดของเยาวชนในจังหวัดอุดรธานีและจังหวัดหนองคายตามทัศนะของข้าราชการและประชาชน. อุดรธานี: สถาบันราชภัฏอุดรธานี, 2539.

- อรรณพ ลิขิตจิตตะ. การดำเนินคดีสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ที่ใช้ในการผลิตยาเสพติด.
กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี, 2539.
- อรัญญาณี เชื้อไทย. การใช้ทักษะชีวิตในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการป้องกันการ
ติดยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอเมือง จังหวัดแพร่.
เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.
- อาธิ ครูศากยวงศ์. พฤติกรรมด้านความรู้และการป้องกันตนเองจากการเสพยาบ้า
ของนักเรียนนักศึกษาในเขตภาคใต้ของประเทศไทย. สุราษฎร์ธานี: สถาบัน
ราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 2542.
- อุทัยศรี แสงคล้าย. ความคิดเห็นของครูต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาแอมเฟตา
มีน (ย้าม้า) ในโรงเรียนมัธยม กรณีโรงเรียนมัธยมในจังหวัดสุพรรณบุรี.
กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.

ภาษาอังกฤษ

- Bernard, L.C. and Krupat, E. 1994. **Health Psychology**. New York Harcourt Brace
College Publishers.
- Bishop, G.D. 1994. **Health Psychology**. MA: Allyn and Bacon.
- Bloom, Benjamin S. **Taxonomy of Education objective**. Handbook I: Gognitive
Domain. New York: David Mckay Company, 1964.
- Blumer, Herbert. "The Melhodological Position of Symbolic Interaction", **Symbolic
Interactionism Perspective and Method**. Englewood Cliffs: N.J., Prentice-
Hall, 1969.
- Edwin H. Sutherland, **Principles of Ciminology**. Philadelphia Lippincott 1947.
- Flynn, Stephen. 1992. Adolescent Substance Abuse. In **Addictive Disorders.**, ed
M.F. Fleming., and K.L. Barry, St. Louis: Mosby-Year Book.
- Green, lawrence, **Health Education Planing: Diagnotic Approach**. Moutain View.
Calit : Mayfield, 1980.
- Hirschi, Trass W., **Cause of Delinquency**. Berkeley, Cod University of California
Press 1969.

- Martin, G. and Pear, J. **Behavior Modification**. Englewood Cliffs, New Jersey, 1988.
- Reckless walter C. and Dinitz, Simon, **The Prevention of Delinquency**. Columbs Ohio, Ohio State University Press, 1972.
- Rogers, E.M. with Shoemaker, **F.F. Communication of Innovation: A Cross-Cultural Approach**. New York: The Free Press, 1971.
- Ross, A.O. (1992) **The Sense of Self: Research and Theory**. New York : Springer Publishing Company.
- Rubin, Z. and McNeil, E. 1981 **The Psychology of Being Human**. New York: Harper and Row Publishers.
- Woods, Peter, **Sociology and the Sheal: An Interactionist View Point**. London: Routledge and Kegan Paul, 1983.

*****